

STAD MECHELEN
Gemeenteraad – Uittreksel uit de notulen
Vergadering van 29 april 2014

Aanwezig: Christiaan Backx, voorzitter
Bart Somers, burgemeester
Marc Hendrickx, Walter Schroons, Greet Geypen, Bart De Nijn, Marina De Bie, Katleen Den Roover, Frank Nobels, Wim Jorissen, Koen Anciaux, schepenen
Frank Creyelman, Ali Salmi, Stefaan Deleus, Catherine François, Caroline Gennez, Karel Geys, Fabienne Blavier, Glenn Nason, Björn Siffer, Alexander Vandersmissen, Kristof Calvo, Tine Van den Brande, Loïc Verstraeten, Farid Bennasser, Tom Kestens, Melikan Kucam, Martine De Raedemaeker, Marc Van hammée, Rita Van den Bossche, Danielle Van Neck, Johan De Vleeshouwer, Patrick Princen, Toon Diependaele, Klaartje Heiremans, Zineb El Boussaadani, Jan Verbergt, Liesbet De Keersmaecker, Kerstin Hopf, Ingrid Kluppels, gemeenteraadsleden
Erik Laga, stadssecretaris

15. DIVERSITEIT. Goedkeuring van het actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0.

Motivering

Voorgeschiedenis

- Collegebeslissing van 13 mei 2011 - Artikel 1: Het college keurt het Taal Actieplan Mechelen goed.
- Bestuursakkoord van Mechelen voor de periode 2013-2019.
- Gemeenteraadsbeslissing van 17 december 2013: De gemeenteraad keurt het meerjarenplan 2014-2019 goed.
- Collegebeslissing van 11 april 2014 (agendapunt 40): Verwijzing naar de gemeenteraad van het actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0.

Feiten en context

- Het 'actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0.' wordt in bijlage voorgelegd.
- Op 6 februari 2014 werd dit actieplan voorgelegd aan externe partners voor input/feedback.
- Dit taalactieplan zal worden opgevolgd door een stuurgroep die zal worden voorgezeten door de schepenen van Onderwijs en Diversiteit. Deze stuurgroep is ten minste als volgt samengesteld:
 - Afvaardiging namens het college van burgemeester en schepenen: M. Hendrickx, M. De Bie, K. Den Roover en W. Schroons
 - Departementshoofd Samenleving
 - Diensthoofd dienst onderwijsondersteuning
 - Stafmedewerker diversiteit
 - Huis van het Nederlands
 - Prisma vzw (Diversiteitscentrum – Onthaalbureau)
- Jaarlijks worden de taalacties geëvalueerd en voorgelegd aan deze stuurgroep.
- Rond doelstelling III (taalbeleid en taalpromotie) zal een (interne) werkgroep worden opgericht.
- Jaarlijks zal een terugkoppelmoment worden georganiseerd voor de externe partners voor een stand van zaken van de voortgang van het taalactieplan.
- Dit taalactieplan is een dienst-overschrijdend en een departement-overschrijdend actieplan. De coördinatie van dit taalactieplan is een gedeelde verantwoordelijkheid van de dienst onderwijsondersteuning en de stafcel Samenleving – Diversiteit.
- Dit taalactieplan moet worden gezien als één van de instrumenten die het stadsbestuur heeft ontwikkeld met het oog op het creëren van gelijke kansen en het bevorderen van

sociale mobiliteit en emancipatie van kansengroepen. De inbedding van het taalactieplan in een ruimer beleidskader van opwaartse sociale mobiliteit/emancipatie zal in een later stadium worden uitgewerkt.

- Bij de onderhandeling van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Centrum voor Basiseducatie zal onderzocht worden op welke wijze er een aangepast vormingstraject Nederlands kan aangeboden worden aan kandidaat-onthaalouders. De wijze waarop de toelage aan Centrum voor Basiseducatie zal verdeeld worden tussen het regulier NT2-aanbod (actie 3.9.) en het aanbod voor de partnerorganisaties (scholen, diensten voor onthaalouders,...) (actie 3.10) is nog onder voorbehoud en in onderzoeksfase. De heroriëntering van deze financiële middelen zal nog worden uitgeklaard.
- Het actieplan biedt een goed overzicht van bestaande (en een aantal nieuwe) initiatieven/acties van de stad Mechelen rond taal. Werkpunten hierbij zijn het structureel verankeren en duurzaam maken van deze acties. Om hieraan tegemoet te komen, willen we werken met prioriteiten: in 2014 focus op vrije tijd (project Bijt in Mechelen uitbreiden) en in 2015 focus op onderwijs (talenbeleidsplan).
- Er is in de strategische meerjarenplanning geen budget voorzien voor onderstaande acties uit het actieplan. Deze acties werden in het actieplan in de kolom 'Timing' aangeduid als 'in voorbereiding'. De personeels- en werkingskosten die nodig zijn voor de uitvoering van deze nieuwe acties worden in samenwerking met de betrokken diensten en organisaties in kaart gebracht:
 - 1.6. Verdere uitvoering Actieplan 'Klare Taal';
 - 1.7. Jaarlijks minimum 1 taalactie plannen: linken met bestaande/lopende projecten. VB: voor het werkingsjaar 2014 link leggen met café Herman;
 - 2.7. Project 'oefen hier je Nederlands';
 - 3.4. Onderzoeken piste heropstart van "De Speeltrein";
 - 3.6. Scholen ondersteunen bij het opmaken van een talenbeleidsplan (vanaf werkingsjaar 2015);
 - 3.14.: Inzetten op taal tijdens themaweken en open spelaanbod;
 - 3.15. Vormingsprogramma voor vrijwilligers uitbreiden met praktijkgerichte thema's;
 - 4.1. Nieuwe inwoners wegwijs maken in het aanbod Nederlands aan de hand van een onthaalpakket.

Indien voor de uitvoering van deze acties extra budget nodig is, zullen deze acties (samen met een vooropgestelde timing) opnieuw aan het college van burgemeester en schepenen worden voorgelegd.

Argumentatie

- Mechelen zet sterk in op taal. Hierbij wordt verwezen naar:
 - Het bestuursakkoord 2013-2019, meer bepaald:
 - 75. Er wordt actief gewerkt aan de verhoging van cultuurparticipatie. We waarborgen een grotere verscheidenheid van het cultuuraanbod, afgestemd op de diverse behoeften en interesses van de Mechelaars. Diversiteit in het aanbod is een voorwaarde voor diversiteit in het publiek. Daarnaast hebben we ook oog voor de fysieke en financiële toegankelijkheid van het cultuuraanbod, onder meer d.m.v. de Uit-pas. Een betere spreiding van cultuur met aandacht voor de dorpen en wijken.
 - 134. De jeugdvereniging is de plek bij uitstek om leren om te gaan met diversiteit. Vandaag worden er al veel inspanningen geleverd door jeugdverantwoordelijken en leiders. Maar we moeten meer doen. Er komt in overleg met de jeugdverenigingen een gestructureerde aanpak voor meer diversiteit in het klassieke jeugdwerk. Intensieve huisbezoeken, het wegwerken van drempels, responsabiliseren van ouders kunnen hier de diversiteit versterken.
 - 131. Mechelen is een Vlaamse en Nederlandstalige stad en we zetten daar volop op in. De taalwetgeving wordt consequent toegepast.
 - 132. Met een intensief actieplan Nederlands zorgen we ervoor dat meer Mechelaars behoorlijk kunnen communiceren in het Nederlands. De kennis van het Nederlands is onontbeerlijk om een volwaardige plaats in onze samenleving te bekleden en is een onmisbare hefboom naar emancipatie en sociale promotie. Meer anderstalige nieuwkomers die in Mechelen komen wonen, moeten Nederlands kennen of leren. We streven ernaar dat meer Mechelse kinderen het Nederlands ook thuis als taal hanteren. Tegelijk erkent de nieuwe coalitie de meerwaarde van het kunnen communiceren in de moedertaal van uw ouders of grootouders.

- 222. We hanteren een duidelijk taalgebruik in al onze communicatiedragers. Het gebruik van de Wablief-toets wordt verder uitgebreid.
 - 257. Een taalactieplan in regie van het stadsbestuur en in samenspraak met de scholen moet bestaande initiatieven integreren en uitbreiden. Bij taalstimulering moeten de onderwijsnetten en de stad nauwer gaan samenwerken.
 - 258. Ook buiten de schoolse sfeer moet taal een belangrijke plaats krijgen. Ook dat is een onderdeel van het lokale taalactieplan. Een mogelijke concrete actie is het organiseren van (meerdaagse) sport- en ontspanningsactiviteiten met veel aandacht voor taalontwikkeling. Daarom wordt de deelname aan het jongerenverenigingsleven gestimuleerd.
 - 259. Een gedragen en geschakeld taalactieplan zal ook aangeboden worden aan volwassenen.
 - 260. Elke school moet beschikken over een taalbeleidsplan. De stad kan voorzien in een begeleider die de opmaak van zulke plannen ondersteunt, eventueel in samenwerking met de Huizen van het Nederlands.
 - 272. Het jeugdbeleid richt zich op alle leeftijdsgroepen, van peuters tot studenten en houdt rekening met de diversiteit aan jongerensubculturen. Het beleid vertrekt van het principe van inclusiviteit, zodat alle jongeren kunnen participeren, ongeacht hun achtergrond en eventuele beperkingen.
 - Het meerjarenplan 2014-2019, meer bepaald:
 - 2014000167: Mechelen voert een taalstimuleringsbeleid dat gelijke kansen en Nederlandstalige participatie aan de samenleving verhoogt.
 - 2014000168: Mechelen stimuleert de toegankelijkheid van gemeentelijke en niet-gemeentelijke diensten.
 - De doelstellingen en acties zoals opgenomen in het taalactieplan beantwoorden aan bovenstaande beleidskeuzes.
 - Er wordt voor gepleit om in 2014 (budgettair) te focussen op het luik vrije tijd en vanaf 2015 op het luik onderwijs, meer bepaald:
 - 2014: Vrije tijd: project Bijt in Mechelen (raakvlakken met o.a. Cultuur, Mechelen Kinderstad, dienst Jeugd en dienst Sport) + inzetten op een toegankelijkheidsstraject met het reguliere jeugdwerk i.s.m. de jeugddienst.
 - 2015: Onderwijs: talenbeleidsplan binnen scholen (in 2014 een voorbereidend traject opstarten met de scholen).
 - Het project "Bijt in Mechelen" ondersteunt socio-culturele instellingen die werk willen maken van hun taalbeleid en op die manier hun aanbod toegankelijker willen maken voor een anderstalige of laagtaalvaardige doelgroep. Etnisch-culturele minderheden ervaren heel wat drempels voor deelname aan cultuur/vrije tijd. Taal speelt hierbij een belangrijke rol. Het project "Bijt in Mechelen" beoogt een verhoogde deelname van anderstaligen aan het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod in Mechelen. De focus ligt op:
 - de toeleiding van anderstaligen naar vrijetijdsinitiatieven;
 - de toegankelijkheid van vrijetijdsinitiatieven verhogen
 - de organisatie van een "Bijt in Mechelen dag": anderstaligen kunnen die dag gratis proeven van een activiteitsaanbod van de deelnemende organisaties.
- Momenteel bereikt het project 21 vrije tijdsorganisaties.

Financiële gevolgen

- Het totale werkingsbudget, dat reeds werd toegewezen aan de taalacties die zijn opgenomen, bedraagt: 1.362.865 euro. Dit budget is voorzien in de strategische meerjarenplanning.
- Indien voor de acties, die in het actieplan zijn aangeduid als zijnde 'in voorbereiding', extra budget nodig is, zullen deze acties (samen met een vooropgestelde timing) opnieuw worden onderzocht.

Besluit:

Artikel 1

De gemeenteraad hecht goedkeuring aan het 'actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0.' (bijlage)

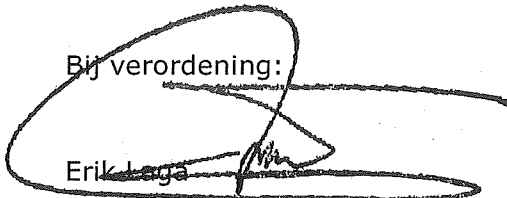
Namens de gemeenteraad:

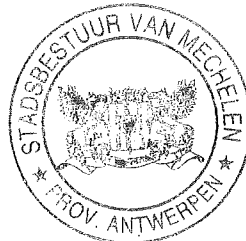
De stadssecretaris
(get.) Erik Laga

De voorzitter
(get.) Christiaan Backx

Voor eensluidend uittreksel:
NAMENS DE GEMEENTERAAD:

Bij verordening:

Erik Laga
stadssecretaris

Mechelen, 5 mei 2014

Christiaan Backx
voorzitter

Actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0

1. Inleiding

In Mechelen spreekt 26%¹ van de leerlingen in het basisonderwijs thuis geen Nederlands. Een goede kennis van de Nederlandse taal is nochtans een voorwaarde voor een succesvolle schoolloopbaan, toegang tot de arbeidsmarkt, maatschappelijke integratie,... Rekening houdend met een toenemende meertalige werkelijkheid, is het stimuleren van de Nederlandse taalkennis één van de grootste uitdagingen binnen een multiculturele stad als Mechelen. Niet enkel kinderen en jongeren, maar ook nieuwkomers van oudere leeftijd hebben vaak nog onvoldoende kennis van de Nederlandse taal en moeten de kans krijgen deze taal te leren en te oefenen. Ook zij hebben immers nood aan een goede kennis van de Nederlandse taal om een mooie toekomst uit te bouwen.

Een rijke kennis van het Nederlands is m.a.w. essentieel en bovenstaand cijfer maakt duidelijk dat er sterke initiatieven nodig zijn om de Nederlandse taalkennis te verrijken. We moeten zorgen dat alle Mechelaars elkaar verstaan en dezelfde kansen krijgen en grijpen. Iedereen wordt er immers beter van: het zorgt ook voor een versterking en verdieping van de samenleving. We kunnen elkaar pas kennen als we elkaar verstaan. Deze ambitie is ook opgenomen in het bestuursakkoord, ondanks eerdere initiatieven uit verleden.

“Met een intensief actieplan Nederlands zorgen we ervoor dat meer Mechelaars behoorlijk kunnen communiceren in het Nederlands. De kennis van het Nederlands is onontbeerlijk om een volwaardige plaats in onze samenleving te bekleden en is een onmisbare hefboom naar emancipatie en sociale promotie. Meer anderstalige nieuwkomers die in Mechelen komen wonen, moeten Nederlands kennen of leren. We streven ernaar dat meer Mechelse kinderen het Nederlands ook thuis als taal hanteren. Tegelijk erkent de nieuwe coalitie de meerwaarde van het kunnen communiceren in de moedertaal van uw ouders of grootouders.”

Mechelen wil de komende zes jaar dan ook actief verder werken aan een stad waarin het gebruik van de Nederlandse taal op een positieve manier wordt gestimuleerd. De stad Mechelen verwacht/ vraagt hiervoor inspanningen van de anderstalige en Nederlandstalige Mechelaars, van verenigingen, organisaties, scholen en andere actoren in de stad (vb. projectvoorstel rond taalbeleid in Woonpunt Mechelen). De stad wil hierin ook een voorbeeldfunctie vervullen. Dit actieplan vormt het kader waarin deze ambitie vorm krijgt.

Dit vanzelfsprekend in een constructieve, open samenwerking met alle partners op het terrein. Op die manier moet een gedragen plan vorm krijgen waar de hele Mechelse gemeenschap kan achter staan. Om het taalactieplan van de stad verder bekend te maken en linken te leggen met taalacties van andere organisatie, zal de stad waar mogelijk ook deelnemen aan extern overleg (vb. NT2-overleg georganiseerd door het Huis van het Nederlands).

¹ Cijfergegevens schooljaar 2011-2012. Bron: Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

2. Ruimere beleidscontext

Cijfergegevens

In Mechelen wonen Mechelaars van ongeveer 128 verschillende nationaliteiten. 27,5% van de totale Mechelse bevolking, dit is meer dan 1 op 4, heeft een migratieachtergrond: 46% is afkomstig uit de Maghreblanden (Marokko, Algerije, Tunesië), 10% uit de Oost-Europese EU-landen (Polen, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Bulgarije, Roemenië), 8% uit Turkije en eveneens 8% uit de andere landen van Azië (alle landen op het Aziatische continent, met uitzondering van Turkije, Rusland, Japan, Zuid-Korea en een aantal staten uit de Stille Oceaan). Het merendeel heeft de Belgische nationaliteit.

De anderstalige nieuwkomers, in het totaal 2.063, die zich in Mechelen hebben gevestigd tussen 2010 en 2012, hebben samen 100 verschillende nationaliteiten en spreken samen 81 verschillende moedertalen. De grootste groep nieuwkomers komt uit Marokko (15%), Indië (10%) en Nederland (10%). Gevolgd door Armenië (8%), Polen (6%) en in mindere mate Spanje (5%) en Roemenië (4%). Ook Rusland (3%), Syrië (2%) en Hongarije (2%) horen thuis in deze top-10. Opvallend is dat 26% van de nieuwkomers 'andere nationaliteiten' heeft. Het gaat om 505 personen die maar liefst 85 nationaliteiten hebben. Elke nationaliteit vertegenwoordigt minder dan 30 nieuwkomers. Arabisch en Berbers, Armeens, Pools, Russisch, Engels, Spaans, Bulgaars, Frans en Roemeens zijn de moedertalen van 69% van de aangemelde nieuwkomers.²

Superdiversiteit en lokaal (taal)beleid

Bovenstaande cijfers tonen aan dat Mechelen gekenmerkt wordt door een grote etnisch-culturele diversiteit. De 21ste eeuw is een eeuw van superdiversiteit. Migranten komen tegenwoordig uit alle hoeken van de wereld. Dit zorgt voor een grote diversiteit van mensen met etnische, taalkundige, religieuze en culturele achtergronden. Het belang van het Nederlands als contacttaal/communicatietaal binnen deze meertalige context neemt dan ook sterk toe. Deze realiteit plaatst het beleid ook voor heel wat uitdagingen. Het dwingt het beleid o.a. na te denken over haar visie op taal en taalbeleid. Een uitdaging die we binnen dit taalactieplan zeker niet uit de weg willen gaan, integendeel. Het ontwikkelen van een visie op taal zien we als een belangrijke opdracht van de stuurgroep taalactieplan (zie infra).

Het is de ambitie van het stadsbestuur om gelijke kansen te garanderen/te creëren voor alle Mechelaars opdat eenieder op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving. Dit vraagt een beleid dat zich aanpast aan een steeds veranderende context als gevolg van socio-demografische evoluties en een toenemende etnisch-culturele diversiteit. Verschillende diensten en organisaties (scholen, kinderdagverblijven, welzijnsorganisaties,...) op het grondgebied van Mechelen worden geconfronteerd met een steeds diverser publiek.

² Bron: *Publicatie Mechelen in cijfers: etnisch-culturele diversiteit in Mechelen, Prisma vzw, november 2013.*

Hoe kunnen we stadsambtenaren, leerkrachten, kinderverzorgers, welzijnswerkers, enz. wapenen om om te gaan met deze superdiversiteit, een veranderend doelpubliek en nieuwe maatschappelijke noden?

Het ontwikkelen van een lokaal beleid gericht op het creëren van gelijke kansen en het bevorderen van sociale mobiliteit en emancipatie van kansengroepen is een belangrijke uitdaging voor een stad. Opleiding en onderwijs worden als belangrijke hefboomen beschouwd voor een opwaartse sociale mobiliteit. Maar ook het bevorderen van de kennis van de Nederlandse taal en de sociale interacties tussen Mechelaars, positieve rolmodellen en succesverhalen zijn elementen die de sociale mobiliteit en emancipatie van kansengroepen kunnen bevorderen. Het voorliggend taalactieplan dient gelezen te worden binnen deze ruimere beleidscontext.

3. De taalwetgeving in een notendop³

In België kan het taalgebruik enkel worden geregeld voor een beperkt aantal domeinen, namelijk het openbaar gezag en bestuur, het gerecht, het onderwijs, de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers alsook voor de officiële documenten die bedrijven moeten gebruiken. De taalwetgeving in bestuurszaken legt vast in welke taal (of talen) de overheid moet communiceren met haar burgers en vaak ook omgekeerd.

Wat zijn de regels voor de gemeenten in het homogeen Nederlandse taalgebied?

Van overheid naar burger. In haar relaties met inwoners van het homogeen Nederlandse taalgebied gebruikt de overheid het Nederlands. Dat geldt zowel voor de individuele betrekkingen als voor de berichten en mededelingen die voor het publiek zijn bestemd. Ook formulieren en officiële akten worden uitsluitend in het Nederlands gesteld.

Van burger naar overheid. Inwoners van een gemeente van het homogeen Nederlandse taalgebied mogen uitsluitend Nederlands gebruiken in hun contacten met hun gemeente. Briefwisseling of vragen die aan het gemeentebestuur worden gericht moeten dus in het Nederlands.

Nog enkele nuances:

Hoffelijkheidsbeginsel. Personeelsleden van de plaatselijke diensten mogen inwoners uit een ander taalgebied in hun eigen taal te woord staan. Dat is wettelijk toegestaan, maar is geen

³ Bron: Leidraad voor een goed Vlaams beleid. Vlaamse overheid, Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, Coördinatie Vlaamse Rand. Zie ook bestuursakkoord stad Mechelen; "4. Mechelen is een Vlaamse en Nederlandstalige stad en we zetten daar volop op in. De taalwetgeving wordt consequent toegepast."

verplichting. Een particulier die uit Brussel of Nijvel naar het gemeentebestuur belt en het Frans gebruikt, mag in die taal worden geantwoord.

Toeristische mededelingen. In toeristische centra mogen de mededelingen die voor toeristen bedoeld zijn, zoals een brochure of gebruiksinformatie van de parkeerautomaat, opgesteld worden in minstens de drie landstalen (Nederlands, Frans, Duits). De gemeenten moeten hiervoor de toestemming krijgen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Vreemde talen. Uitzonderlijk staan de instanties die toezicht houden op de naleving van de taalwetgeving toe dat er in bijzondere gevallen naast de bestuurstaal ook in beperkte mate andere talen worden gebruikt. Er bestaan hiervoor geen wettelijke criteria, maar uit de praktijk zijn wel een aantal voorwaarden af te leiden die, als zij strikt worden opgevolgd, de kans op gegronde klachten vermindert:

1 De gemeente maakt geen systematisch gebruik van de vreemde taal, maar slechts bij wijze van uitzondering of als overgangsmaatregel (bv. in het kader van de integratie van nieuwkomers).

2 Het gebruik van de vreemde taal dient een bijzonder doel, zoals het informeren van bepaalde doelgroepen over het bestaan van een welbepaalde dienstverlening (bv. lessen Nederlands).

3 De anderstalige boodschap wordt in de eerste plaats ook in de bestuurstaal gesteld en is slechts een vertaling van de Nederlandse tekst. Er wordt dus niet meer of andere informatie gegeven in de vreemde taal dan in het Nederlands. Bovendien wordt aangegeven dat de anderstalige tekst een vertaling is door dit te vermelden op het document.

4 De anderstalige tekst is bestemd voor een bijzonder doelpubliek (bv. enkel voor de groep nieuwkomers of een bepaalde wijk waar zeer veel anderstaligen wonen).

4. Doelstelling taalactieplan

4.1 Voorgeschiedenis

De stad Mechelen organiseerde op 5 februari 2010 de Ronde Tafel Taalachterstand rond de thema's: taalachterstand en onderwijs, taalachterstand en tewerkstelling, taalachterstand en huisvesting en taalachterstand en niet-reguliere taalinitiatieven. Op basis van de conclusies/uitkomst van deze ronde tafels werd door de stedelijke administratie een voorstel van taalactieplan uitgewerkt. De input (knelpunten, leemtes, behoeften, mogelijke oplossingen) van de deelnemers aan de Ronde Tafel Taalachterstand vormde de basis van het actieplan. Dit voorstel van actieplan werd vervolgens nogmaals afgetoetst bij de betrokken stadsdiensten en het Huis van het Nederlands. Op basis van de bijkomende input werd het actieplan aangevuld en verder uitgewerkt.

Dit initieel actieplan vormt de basis van het 'Actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0.'

4.2 Krachtlijnen Actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0

Regierol lokaal bestuur

Het realiseren van taalstimulerende acties in Mechelen veronderstelt een intensieve samenwerking tussen verschillende partners (lokale overheid, Prisma vzw, Huis van het Nederlands, CBE Open School, de (hoge)scholen, etc.). Volgens Kris Van den Branden (KULeuven)⁴ zijn er verschillende redenen waarom een lokaal bestuur hierin een leidende regierol kan opnemen:

1. Lokale besturen organiseren diverse diensten (cultuurdienst, sportdienst, openbare bibliotheek, welzijnsdiensten, integratiedienst,...) die in een taalstimulerend beleid een cruciale rol kunnen spelen; zij kunnen er op die manier actief toe bijdragen dat onderling overleg, samenwerking en afstemming vlot kunnen gebeuren.
2. Lokale besturen kunnen de belangen en pedagogische visies van individuele scholen en onderwijsnetten overstijgen; ze kunnen scholen van diverse netten samenbrengen, trachten verschillende belangen te verzoenen en verschillende visies en aanpakken als complementair uit te spelen, eerder dan als concurrentie.
3. Lokale besturen beschikken over materiële en infrastructurele middelen die in de uitvoering van een taalstimulerend beleid van groot belang kunnen zijn.
4. Lokale besturen kunnen zorgen voor continuïteit in de uitvoering van projecten en het behoud van sleutelfiguren in de netwerking.

Kris Van den Branden koppelt elk van de vier bovenstaande factoren aan een hedendaagse visie op hoe taalontwikkeling verloopt:

1. Door de inbreng van diverse diensten en partners kan voor kinderen, jongeren en volwassenen een ruime waaier aan taalleerervaringen ontstaan, waarbij de betrokkenen (vaak in authentieke contexten) diverse soorten boodschappen moeten begrijpen en produceren, zich tot verschillende gesprekspartners moeten richten, verschillende soorten teksten en informatie moeten verwerken en diverse deelvaardigheden geïntegreerd moeten inzetten. Variatie en herhaling doen leren. Tevens krijgen door de inbreng van diverse gemeentediensten (sport, cultuur, welzijn,...) kinderen, jongeren en volwassenen de kans om vanuit hun eigen interesses in een taalstimulerende ervaring te stappen en hun eigen talenten en competenties in te zetten.
2. Zonder het immense belang en potentieel van taalleerervaringen op school in twijfel te trekken, kan het maximaliseren van buitenschoolse taalleerervaringen aan veel leerlingen kansen bieden om allerlei taalcompetenties in authentieke contexten of op andere manieren te oefenen en competenties die in school weinig aan bod komen verder te ontwikkelen; tevens kunnen buitenschoolse taalleerervaringen verrijkend zijn door jongeren bijkomende kansen te geven om *zelf* initiatief en verantwoordelijkheid te nemen, mee acties uit te

⁴ Bron: "Taalbeleid in het kwadraat: Krijtlijnen voor een taalstimulerend jeugdbeleid op gemeentelijk niveau". Kris Van den Branden.

stippelen, eigen leerroutes te bedenken en in een aantal gevallen in de rol van tutor te kruipen eerder dan in die van lerende.

3. Ook al is voor taalontwikkeling de kwaliteit van de interactie tussen lerende en gesprekspartner van essentieel belang, toch kunnen bepaalde infrastructurele en materiële voorzieningen sterk ondersteunend zijn. De wereld van de multimedia biedt weergaloze kansen voor jongeren om taalrijke ervaringen op te bouwen: lokale besturen hebben allerlei mogelijkheden om jongeren workshops, faciliteiten en cursussen op dit vlak aan te bieden. De openbare bibliotheek beschikt over een rijkdom aan informatie en informatiebronnen. Jeugdinstellingen beschikken vaak over allerlei materialen en koffers die kunnen worden uitgeleend. Cultuurverenigingen kunnen jongeren in omgevingen (zalen, repetitieruimtes, podia) brengen die veel taal uitlokken en die hun leefwereld opengooien; speelpleinen, sportverenigingen en spelfaciliteiten leveren een rijkdom aan interactiepartners op.

4. Continuïteit is van essentieel belang voor taalontwikkeling. Taalontwikkeling is geen kwestie van een beperkt aantal supermomenten, maar van de aaneenschakeling van duizenden kleine interacties waarbij taal gelezen, gesproken, beluisterd en geschreven moet worden. Gemeentediensten kunnen rode draden van taalleerervaringen spinnen van de prille peuterleeftijd tot aan het afstuderen van jongeren (en daarna). De aandacht voor continuïteit op het gebied van taalontwikkeling wordt in luik III van het taalactieplan vertaald door de verschillende acties te clusteren per specifieke context (de voorschoolse context, de schoolse context, de vrijetijdscontext,...).

Bovenstaande toont aan dat er binnen stedelijke diensten (maar ook externe organisaties) heel veel kansen liggen om taalleerervaringen aan te bieden aan kinderen, jongeren en volwassenen. Binnen deze context krijgt de toeleiding van anderstalige kinderen, jongeren en volwassenen naar bijvoorbeeld het Nederlandstalige vrijetijdsleven, als oefenplaats voor het Nederlands, een belangrijke plaats binnen het taalactieplan. Tegelijkertijd zijn er ook acties opgenomen in het taalactieplan die inzetten op het toegankelijk(er) maken van deze diensten. Een toegankelijkheidsstraject zal echter niet enkel rekening moeten houden met talige drempels maar evenzeer met culturele en sociale drempels en dient zodoende ingebed te worden in een ruimer diversiteitsbeleid (buiten de scope van dit taalactieplan).

Binnen de zojuist beschreven regierol dient er ook aandacht besteed te worden aan de centrumfunctie die een stad als Mechelen in dit verband kan opnemen. De stad Mechelen heeft ondertussen ook al heel wat expertise uitgebouwd op het gebied van het stimuleren van de kennis van de Nederlandse taal in een stedelijke context. Omliggende gemeenten kunnen hiervan leren en samenwerkingsverbanden rond concrete projecten kunnen op vraag onderzocht worden (uiteraard rekening houdend met de budgettaire beperkingen van de stad).

Aandacht voor meertaligheid

Kinderen, jongeren en volwassenen moeten het Algemeen Nederlands beheersen om in deze samenleving hun weg te vinden. Dit was de centrale gedachte bij de opmaak van een taalactieplan. Tegelijkertijd erkent het stadsbestuur de thuistaal van anderstalige kinderen/jongeren in dit proces. Een rijke moedertaal maakt immers dat jonge kinderen zich vlotter het Standaardnederlands eigen maken. Deze visie rond meertaligheid wordt ook onderschreven door wetenschappelijk onderzoek (zie Steunpunt Diversiteit & Leren (UGent), Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven), Kind en Gezin) en vindt meer en meer ingang binnen verschillende organisaties (scholen, kinderdagverblijven,...). Bij de realisatie van de acties in het kader van het taalactieplan, zal geprobeerd worden om steeds de nodige aandacht te geven aan het aspect van meertaligheid en op welke wijze de kennis van meerdere talen positief benut kan worden bij ontwikkeling van de kennis van de Nederlandse taal.

Investeren in een structurele aanpak

Het voorliggend actieplan houdt rekening met de huidige budgettaire beperkingen en is gebaseerd op het bestuursakkoord van Mechelen voor 2013 – 2019 en het werk van de voorbije legislatuur. Het taalactieplan bouwt op deze manier verder op bestaande acties en probeert waar mogelijk en nodig deze acties op elkaar af te stemmen en te optimaliseren/uit te breiden. Daarnaast wordt er in het actieplan ook aandacht besteed aan de wijze waarop het aanbieden van taalleerkansen in de toekomst (nog) meer structureel kan ingebed worden in de dagdagelijkse werking/organisatiestructuur van zowel de eigen stedelijke diensten als de externe organisaties waarmee de stad nauw samenwerkt in het kader van dit actieplan. Een taalarme thuiscontext al dan niet in combinatie met de afwezigheid van het Nederlands in de thuissituatie zorgt er vaak voor dat de kennis van het Nederlands bij leerlingen onvoldoende is. Ondanks dat kinderen steeds meer opgroeien in gezinnen waar Nederlands niet de thuistaal is en de beheersing van meerdere talen zeker een troef is, blijft een goede kennis van het Nederlands noodzakelijk om te kunnen functioneren in onze maatschappij. Door te kiezen voor structurele maatregelen ivm het bevorderen van de kennis van de Nederlandse taal, hopen we een duurzaam effect te bekomen. Kris Van den Branden (KuLeuven) wijst in dit verband o.a. op belang om te investeren in begeleiders, leerkrachten, vrijwilligers, kinderverzorgers,... met het oog op het aanbieden van taalleerkansen in hun contacten met kinderen, jongeren en volwassenen. Binnen een onderwijscontext formuleert hij het als volgt: "Ingrepen in onderwijssysteem - meer geld, andere structuren - kunnen helpen, maar uiteindelijk is taal-op-school een verhaal dat zich - elke dag - tussen leerkrachten en leerlingen afspeelt. Alle leerkrachten verdienen de best mogelijke opleiding en ondersteuning om nog beter te worden in het communiceren met leerlingen en in het bieden van taalstimulering. Want uiteindelijk is, volgens Popper, een verbetering altijd een zaak van personen, en niet van instellingen."

Binnen een schoolse context kan de stad bijvoorbeeld een belangrijke impuls geven door de scholen netoverschrijdend te ondersteunen bij het opmaken van een talenbeleid(splan) (cfr. Bestuursakkoord 260).

Procesmatig werken

Het voorliggend taalactieplan moet beschouwd worden als een “work-in-progress”. Voor de verdere uitwerking/opvolging van dit taalactieplan zal een stuurgroep opgericht worden. Volgende factoren⁵ (door onderzoek naar voren geschoven voor hun faciliterend effect bij het uitwerken van een taalbeleid) zullen door de stuurgroep opgenomen worden:

- Op welke wijze betrekken we cruciale stakeholders van in het begin bij het denk- en doeproces?
- Hoe informeren we alle partijen uitvoerig over doelstellingen, acties en verloop van het taalbeleid?
- Hoe/wat kunnen we leren uit goede praktijken (en niet enkel uit mislukkingen)?
- Wat zijn sterktes en troeven die omgevingen bieden en hoe kunnen we van daaruit een positief, ambitieus, eigenzinnig taalbeleid voeren?
- Hoe combineren we *top-down* denkwerk en impulsen met *bottom-up* werk aan de basis?
- Waar zetten we externe expertise in en hoe kunnen we leren van ervaringen van andere gemeenten en regio's?
- Hoe evalueren we de acties? (met aandacht voor de meetbaarheid van de acties: Hoe kunnen we het effect van de acties meten?)
- Hoe informeren we alle partijen uitvoerig over doelstellingen, acties en verloop van het taalactieplan?

Algemene doelstelling:

De stad Mechelen wil de leefbaarheid in Mechelen tussen anderstalige en Nederlandstalige Mechelaars bevorderen.

Dit doen we door:

- 1. De communicatie tussen de stad Mechelen en de anderstalige burger te optimaliseren. (taalafspraken en toegankelijkheid)*
- 2. Het contact tussen de Nederlandstalige en anderstalige burger te stimuleren. (samenleven)*
- 3. In te zetten op een rijke kennis van de Nederlandse taal en taalpromotie bij kinderen, jongeren en volwassenen. (taalbeleid en taalpromotie)*

⁵ Bron: “Taalbeleid in het kwadraat: Krijtlijnen voor een taalstimulerend jeugdbeleid op gemeentelijk niveau”. Kris Van den Branden.

De stad Mechelen gelooft in de interactie tussen Nederlandstaligen en anderstaligen, communicatie is immers wederkerig, en wil daarom acties ondernemen om zowel de anderstalige Mechelaar (extern) als de eigen diensten te:

- *Informeren*
- *Sensibiliseren*
- *Ondersteunen*

De stad Mechelen engageert zich om in te zetten op acties rond toegankelijkheid, samenleven, taalbeleid en taalpromotie. Deze acties zijn gericht op enerzijds de Nederlandstalige samenleving (eigen stadsdiensten, Mechelse organisaties/verenigingen/...) en anderzijds de anderstalige Mechelaar.

Het leren en het spreken van het Nederlands is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven in Vlaanderen.

Na deze legislatuur staat de stad Mechelen bekend als een stad waarin anderstaligen en Nederlandstaligen op een open, respectvolle en positieve manier communiceren met elkaar. Dit maken we concreet en is te meten/ merken aan:

- ❖ Er is een behoeftedekkend aanbod NT2 in Mechelen opdat anderstalige volwassenen snel en goed Nederlands kunnen leren
- ❖ Anderstaligen en Nederlandstaligen worden op een positieve manier gesensibiliseerd en gestimuleerd om actief Nederlands te gebruiken
- ❖ Verenigingen en organisaties zijn toegankelijk voor anderstaligen
- ❖ Het stadsbestuur voert een actief taalbeleid
- ❖ ...

5. Actieplan voor Mechels taalbeleid 2.0

Het voorliggend actieplan werd uitgewerkt en wordt gedragen door de verschillende stadsdiensten. Per actie wordt aangegeven wie welke verantwoordelijkheid heeft. Het actieplan heeft niet de ambitie om de taalacties van alle partners/organisaties/verenigingen op het grondgebied van Mechelen in kaart te brengen. In het taalactieplan worden de acties opgelijst die ofwel door de stadsdiensten zelf worden uitgevoerd ofwel door externe partners worden uitgevoerd in opdracht van de stad. Gezien de nauwe link tussen de stad en het OCMW worden de acties van het OCMW die passen binnen het luik "Samenleven" (II) en het luik "Taalbeleid en taalpromotie" (III) ook opgenomen in het voorliggend taalactieplan. De acties in het kader van het luik "Taalafspraken en toegankelijkheid" (I) hebben echter enkel betrekking op de dienstverlening van de stad.

De uitvoering van het actieplan wordt meteen opgestart. Het actieplan wordt opgevolgd door een stuurgroep die wordt voorgezeten door de schepen van Onderwijs. Jaarlijks worden de acties geëvalueerd en voorgelegd aan de stuurgroep. Technische werkgroepen kunnen (ad hoc) worden opgericht om acties verder uit te werken of acties op elkaar af te stemmen. Op basis van de jaarlijkse evaluatie kan het actieplan aangepast worden aan de context, de realisaties en nieuwe uitdagingen.

Dit actieplan zal uitgevoerd worden binnen de legislatuur van de huidige bestuursploeg. We maken een onderscheid tussen: (1) acties afgebakend in tijd; (2) acties die jaarlijks zullen worden uitgevoerd ('jaarlijks'); (3) acties waarvan timing en/of budget verder moeten worden onderzocht ('in voorbereiding').

Actieplan

I. Taalafspraken en toegankelijkheid

In het bestuursakkoord ligt een sterke nadruk op de kennis en het gebruik van de Nederlandse taal. Als openbaar bestuur is het daarom belangrijk een voorbeeldfunctie te vervullen zowel naar externe partners als naar de anderstalige Mechelaar. De boodschap die we willen uitdragen is dat de stad Mechelen een toegankelijke en klantvriendelijke Nederlandstalige organisatie is, met aandacht voor eenvoudig en toegankelijk taalgebruik dat anderstaligen wil stimuleren om Nederlands te spreken en te leren. Dit luik kadert ook binnen de organisatiedoelstelling 'klantvriendelijke stad'.

Actiepunt	Financiële gevolgen (werkings- en personeelskosten stad)	Uitvoering	Timing
1. De Mechelse dienstverlening is transparant, klantgericht, efficiënt en kwaliteitsvol en wordt voortdurend geoptimaliseerd.			
1.1 Dienstnota 029/2007 mbt taalgebruik actualiseren en intern verspreiden naar de stadsdiensten	Werkingskost: NVT Personeelskost: 4 uur	Afdeling juridisch zaken	2014
1.2 Organiseren overleg met de provinciale tolkdienst met het oog op het inschakelen van tolken voor de contacten tussen de stad en de anderstalige burger (cf. samenwerkingsovereenkomst)	Werkingskost: NVT Personeelskost: diversiteit: 5 uur; welzijn: 5 uur	Stafcel samenleving-diversiteit i.s.m. stafmedewerker welzijn (ocmw)	2014
1.3 Tips rond eenvoudig taalgebruik op intranet	Werkingskost: NVT Personeelskost: 3 uur	Afdeling MarCom	jaarlijks

1.4 Jaarlijkse vorming rond eenvoudig en toegankelijk mondeling/schriftelijk taalgebruik organiseren voor medewerkers stadsdiensten	<p>Werkingskost: 225 euro/vorming</p> <p>Personeelskost: 2u consulent + 1 u administratie</p>	Afdeling Personeelsmanagement	jaarlijks
1.5 Jaarlijks minimum 1 taalscan uitvoeren op dienstniveau	<p>Werkingskost: 200 euro/taalscan + 800 euro = 1.000 euro</p> <p>Personeelskost: 20 uur</p>	Dienst waar taalscan wordt uitgevoerd	jaarlijks
1.6 Verdere uitvoering Actieplan 'Klare Taal'	<p>Werkingskost: <i>nog te bepalen</i></p> <p>Personeelskost: <i>nog te bepalen</i></p>	Afdeling burgerzaken,	In voorbereiding
1.7 Jaarlijks minimum 1 taalactie plannen: linken met bestaande/lopende projecten. VB: voor het werkingsjaar 2014 onderzoeken opstart taalactie voor multiculturele ondernemers	<p>Werkingskost: <i>nog te bepalen</i></p> <p>Personeelskost: <i>nog te bepalen</i></p>	Dienst economie	in voorbereiding

II. Samenleven

Het stadsbestuur wil inzetten op ontmoetingsplaatsen en wil in het bijzonder werken aan de stad Mechelen als ontmoetingsplek. Dit luik focust op de interactie tussen de Nederlandstalige en anderstalige burger en wil dit contact stimuleren. Het samenleven in diversiteit staat hier centraal.

Actiepunt	Financiële gevolgen (werkings- en personeelskosten stad)	Uitvoering	Timing
2. We stimuleren en ondersteunen Nederlandstaligen om anderstaligen maximale leer-oefen- en gebruikskansen Nederlands aan te bieden.			
2.1 Mechelen zet in samenwerking met relevante partners het project Samen Inburgeren verder.	Werkingskost: 9.300 euro (subsidie managers van diversiteit tot 31-12-2014) Vanaf 2015: 4.100 euro Personeelskost: diversiteit: 25%;	Stafcel Samenleving-diversiteit	jaarlijks
2.2 Mechelen ondersteunt Vormingplus regio Mechelen voor het project 't Klapgat.	Werkingskost: 5.000 euro Personeelskost diversiteit: 1%	Vormingplus regio Mechelen	jaarlijks
2.3 OCMW Mechelen ondersteunt het project 't Klapgat.	Werkingskost: 5.600 euro	OCMW Mechelen i.s.m. Vormingplus regio Mechelen	jaarlijks
2.4 Mechelen ondersteunt het initiatief 'Babbelbar' van De Lage Drenpel.	Werkingskost: NVT (toelage stad-diversiteitsclausule) Personeelskost: NVT	De Lage Drenpel	2014-2016

<p>2.5 Taalproject voor ouderen: verhogen van Nederlandse taalkennis en –vaardigheid van OCMW-cliënten (oudere anderstaligen met beperkte kennis van het Nederlands) in functie van sociale integratie of (latere) zorgbehoefte.</p>	<p>Werkingskost: 4.950 euro</p> <p>Personeelskost: maatschappelijk werker OCMW circa 4-5u/ maand; lesgever CBE-Open School: 4u/week (exclusief voorbereiding)</p>	<p>OCMW Mechelen en Centrum voor Basiseducatie</p>	<p>jaarlijks</p>
<p>2.6 Project maatschappelijke oriëntatie: ouderen maken kennis met aspecten van onze samenleving met sterke NT2 taalinstek.</p>	<p>Werkingskost: 4.455 euro</p> <p>Personeelskost: maatschappelijk werker OCMW circa 4-5u/ maand; lesgever CBE-Open School: 4u/week (exclusief voorbereiding)</p>	<p>OCMW Mechelen en Centrum voor Basiseducatie</p>	<p>jaarlijks</p>
<p>2.7 Project “oefen hier je Nederlands” (i.s.m. verenigingen en handelaren)</p>	<p>Werkingskost: <i>nog te bepalen</i></p> <p>Personeelskost: <i>nog te bepalen</i></p>	<p>Dienst economie, Afdeling MarCom</p>	<p>In voorbereiding</p>

III. Taalbeleid en Taalpromotie

Taalpromotie omvat het geheel van acties dat tot doel heeft om enerzijds anderstaligen te stimuleren om Nederlands te leren, te oefenen en te gebruiken en om anderzijds Nederlandstaligen te stimuleren en te ondersteunen om anderstaligen maximale leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands te bieden. Taalbeleid omvat een consistent en structureel geheel van maatregelen op organisatieniveau, gericht op het wegwerken van taaldrempels voor anderstaligen enerzijds en het creëren van maximale taalleerkansen Nederlands voor de anderstalige anderzijds. In het bestuursakkoord krijgt het "Nederlands" een prominente plaats. Het is dan ook belangrijk dat de stad dit extern uitstraalt en communiceert naar haar anderstalige en Nederlandstalige inwoners.

De participatie van anderstalige Mechelaars aan het Nederlandstalige vrijetijdsleven (sport, jeugd, cultuur,...) biedt erg veel oefenkansen. Het belang van participatie is meermaals opgenomen in het bestuursakkoord, o.a. 75, 134, 258 en 272. Het doorbreekt immers het eigen netwerk, heeft een positieve impact op de persoonlijke ontwikkeling, het zelfvertrouwen en bevordert de sociale cohesie.

We verwijzen hierbij expliciet naar het project 'Bijt in Mechelen' en het enorm potentieel van dit project. Dit project richt zich momenteel voornamelijk naar anderstalige volwassen nieuwkomers die lessen NT2 volgen. Dit concept zou uitgebreid kunnen worden naar minderjarigen mits samenwerking met LOP/secundaire en lagere scholen om de toeleiding te verzekeren.

Actiepunt	Financiële gevolgen (werkings- en personeelskosten stad)	Uitvoering	Timing
3. We creëren -via een integrale aanpak en in samenwerking met onze partners- stimuli voor taalarme en anderstalige kinderen/jongeren/volwassenen om zoveel mogelijk en zo vroeg mogelijk actief met het Nederlands in aanraking te komen. Tegelijkertijd erkennen we de thuistaal van anderstalige kinderen/jongeren in dit proces. Een rijke moedertaal maakt immers dat jonge kinderen zich vlotter het Standaardnederlands eigen maken. Om zo optimaal mogelijk in te spelen op de taalleerbehoefte van kinderen/jongeren/volwassenen, ondersteunen we onze partners bij het uitwerken van een taalbeleid binnen hun eigen organisatie.			

<u>Voorschoolse context</u>			
3.1 Het bestaande initiatief "boekbaby's" wordt gecontinueerd. Eén keer per jaar wordt er voor de boekbaby's een feestmoment georganiseerd (met voorlezers, drank en hapjes,...).	Werkingskost: budget aankoop pakketten: 750 euro; budget vergoeding vrijwilligers, voorlezers en fotograaf: 600 euro; budget catering: 75 euro Personeelskost: 3%	Stedelijke bibliotheek i.s.m. Kind en Gezin	jaarlijks
3.2 Onderzoeken piste ivm uitbreiding initiatief "boekbaby's" naar 2,5 jarigen met het oog op de instap in het kleuteronderwijs (vb. kleuterboekje "de eerste schooldag van Milan").	Werkingskost: 5.000 euro Personeelskost: nog te bepalen	Dienst onderwijsondersteuning i.s.m. de stedelijke bibliotheek, Kind en Gezin, LOP Basisonderwijs	jaarlijks
3.3 Uitwerken ondersteuningsaanbod voor professionele kinderverzorgers mbt de wijze waarop ze kunnen inspelen op de algemene ontwikkeling en op taalontwikkeling van jonge peuters in het bijzonder.	Werkingskost: 3.500 euro Personeelskost: NVT	Dienst Kinderopvang en opvoedingsondersteuning	2014
3.4 Onderzoeken piste heropstart van "De Speeltrein": een ontmoetingsplaats voor ouders met jonge kinderen (0-2,5 jaar)	Werkingskost: <i>nog te bepalen</i> Personeelskost: <i>nog te bepalen</i>	Dienst Kinderopvang en opvoedingsondersteuning	In voorbereiding

Schoolse context			
3.5 Het ontwikkelen van cultuur-educatieve initiatieven binnen het kleuter- en lager onderwijs met aandacht voor diversiteit en taalverwerving.	Werkingskost: 15.000 euro Personeelskost: nog te bepalen	Afdeling Cultuurontwikkeling, Cultuurcentrum i.s.m. de basisscholen	jaarlijks
3.6 We onderzoeken de piste om scholen te ondersteunen bij het opmaken van een talenbeleidsplan, met aandacht voor talensensibilisering en ouderbetrokkenheid ⁶ .	Werkingskost: <i>nog te bepalen</i> Personeelskost: <i>nog te bepalen</i>	Dienst onderwijsondersteuning i.s.m. de (hoge) scholen	In voorbereiding
3.7 Project "Taal Werkt". <u>Voortraject NT2 vanuit activering.</u> Doelgroep: OCMW-cliënten – anderstaligen met beperkte kennis van de Nederlandse taal. Doel: Werken aan de Nederlandse taalkennis en –vaardigheid (complementair aan regulier aanbod NT2) + thematisch werken in functie van doorstroom naar werk/ art. 60.	Werkingskost: 50.000 euro (ESF-middelen) Personeelskost: 0,5 VTE OCMW maatschappelijk werker – B-niveau; CBE-Open School: 180u module/ 6 maanden (taal werkt deel 1) 1 VTE technische begeleider + 0,8 VTE technisch begeleider vanuit OCMW (D-niveau), CBE-Open School: 3u/ week – 6 maanden (taal werkt deel 2)	OCMW i.s.m. Centrum voor Basiseducatie	Jaarlijks

⁶ Volgens de onderwijsinspectie neemt 60 % van de scholen relevante initiatieven op het vlak van talenbeleid, 40 % van de scholen is daar niet mee bezig (Bron: talennota van de minister van onderwijs (Smet, 22-07-2011).

<p><u>Mechelse Hattrick vzw</u>: de stad ondersteunt de werking van de vzw Mechelse Hattrick (community werking KV Mechelen en Racing Mechelen). De vzw werkt rond een aantal deelprojecten. Eén van deze deelprojecten is 'Taal Werkt'. Doelstellingen: (1) Aan anderstaligen met een beperkte kennis van het Nederlands een voortraject aanbieden; (2) Deelnemers versneld laten doorstromen naar een reguliere of sociaal-economische tewerkstelling (op KVM, KRCM of daarbuiten).</p>	<p>Werkingskosten: NVT Personeelskosten: NVT Toelage stad Mechelen</p>	<p>Mechelse Hattrick vzw i.s.m. OCMW Mechelen, Centrum voor Basiseducatie, KV Mechelen en RC Mechelen</p>	<p>2014-2016</p>
<p>3.8 Organiseren van taalstages binnen stad Mechelen voor cursisten NT2 en het promoten van taalstageplaatsen bij de organisaties die werken met een diversiteitsclausule en de AGB/EVA structuren.</p>	<p>Werkingskost: NVT Personeelskost: 20 uur</p>	<p>Stafcel Samenleving-diversiteit en stadsdiensten i.s.m. NT2-aanbieders, Afdeling MarCom</p>	<p>jaarlijks</p>
<p>3.9 We zorgen via een financiële ondersteuning van het Centrum voor Basiseducatie dat de wachtlijsten NT2 onder controle blijven.</p>	<p>Werkingskost: 80.000 euro (via toelage aan Centrum Basiseducatie) – toelagebedrag nog te bepalen in onderhandeling met Centrum Basiseducatie Personeelskost: 1%</p>	<p>Dienst Onderwijsondersteuning ism Centrum Basiseducatie</p>	<p>2014-2016</p>

3.10 We onderzoeken de piste om Centrum voor basiseducatie een open NT2-aanbod te laten uitwerken in samenwerking met één of meerdere partnerorganisaties (vb. de scholen, diensten voor onthaalouders,...).	Werkingskost: 20.000 euro (via toelage aan Centrum Basiseducatie) - toelagebedrag nog te bepalen in onderhandeling met Centrum Basiseducatie Personeelskost: nog te bepalen	Dienst Onderwijsondersteuning ism Centrum Basiseducatie, Huis van het Nederlands, de scholen, diensten voor onthaalouders	In voorbereiding
<u>Gezinscontext</u>			
3.11 Via het voorleesproject "Thee met boekjes" wordt de voorleescultuur geïntroduceerd bij taalarme/anderstalige gezinnen thuis	Werkingskost: 500 euro Personeelskost: 2%	Stedelijke bibliotheek ism de CLB's, de basisscholen	jaarlijks
<u>Vrijtijdscontext</u>			
3.12 Anderstalige nieuwkomers in het lager onderwijs krijgen via het SNeL-project de kans om in een vrijetijdscontext (niet-schoolse context) de Nederlandse taal al spelenderwijs te leren.	Werkingskost: 3.170 euro Personeelskost: onderwijsondersteuning : 2,5%	Dienst Onderwijsondersteuning ism speelpleinwerking Weyneshof, de basisscholen, LOP basisonderwijs	jaarlijks
3.13 Anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs krijgen via het SNeL-project de kans om in een vrijetijdscontext (niet-schoolse context) de Nederlandse taal al spelenderwijs te leren.	Werkingskost: 4.000 euro Personeelskost: jeugddienst: 1%; onderwijsondersteuning : 2,5%	Dienst Onderwijsondersteuning, Dienst Jeugd ism De Notenboom, de secundaire scholen, LOP secundair onderwijs	jaarlijks
3.14 Inzetten op taal tijdens themaweken en open spelaanbod (o.a. Grabbelpas)	Werkingskost: <i>nog te bepalen</i> Personeelskost: <i>nog te bepalen</i>	Dienst Jeugd	In voorbereiding

<p>3.15 Vormingsprogramma voor vrijwilligers uitbreiden met praktijkgerichte thema's (toegankelijkheid, drempelverlaging, taalstimulering,...)</p>	<p>Werkingskost: <i>nog te bepalen</i></p> <p>Personeelskost: <i>nog te bepalen</i></p>	<p>Dienst Jeugd</p>	<p>In voorbereiding</p>
<p>3.16 We stimuleren anderstaligen om deel te nemen aan het verenigingsleven.</p> <p><u>Aanbod jongeren:</u></p> <p>Er is een samenwerkingsovereenkomst met de EVA-P Kinder- en tienerwerkingen Mechelen voor het organiseren van particulier jeugdwerk, dat kinderen en jongeren die opgroeien in maatschappelijk kwetsbare situaties bereikt, met focus op huistaakbegeleiding bij kinderen en activiteiten organiseren bij tieners.</p> <p>Met vzw ROJM is er een samenwerkingsovereenkomst in kader van de werkingen kansarme jeugd, met focus op aangepast vrijetijdsaanbod voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties</p>	<p>Werkingskost: 879.790 euro</p> <p>Personeelskost: jeugddienst: 5%</p> <p>Werkingskost: 68.000 euro + 168.000 euro ex-DAC middelen in 2014 en 2015</p> <p>Personeelskost: jeugddienst: 5%</p>	<p>Dienst Jeugd ism EVA-P Kinder- en tienerwerkingen Mechelen</p> <p>Dienst jeugd i.s.m. vzw ROJM</p>	<p>2014-2016</p> <p>2014-2016</p>

<p><u>Aanbod jongeren en volwassenen:</u></p> <p>Mechelen zet in samenwerking met partners het project Bijt in Mechelen verder en breidt dit verder uit</p> <p><i>De stad Mechelen wil externe partners ondersteunen in het werken aan diversiteit, zodat meer Mechelse organisaties hierop inzetten.</i></p> <p><i>Het project "Bijt in Mechelen" ondersteunt socio-culturele instellingen die werk willen maken van hun taalbeleid en op die manier hun aanbod toegankelijker willen maken voor een anderstalige of laagtaalvaardige doelgroep. Etnisch-culturele minderheden ervaren heel wat drempels voor deelname aan cultuur/vrije tijd. Taal speelt hierbij een belangrijke rol.</i></p> <p><i>Het project "Bijt in Mechelen" beoogt een verhoogde deelname van anderstaligen aan het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod in Mechelen. De focus ligt op:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>de toeleiding van anderstaligen naar vrijetijdsinitiatieven;</i> • <i>de toegankelijkheid van vrijetijdsinitiatieven verhogen</i> • <i>de organisatie van een "Bijt in Mechelen dag": anderstaligen</i> 	<p>Werkingskost: 3.500 euro + 2.500 euro (toelage stad Mechelen aan Huis van het Nederlands) + toelage provincie Antwerpen aan Huis van het Nederlands (werkingsjaar 2013-2014, 0,5 VTE voor de steden Lier, Mechelen en Mortsel)</p> <p>Personeelskost: diversiteit: 5%; MarCom: 11 uren/nummer</p>	<p>stafcel Samenleving – diversiteit, Huis van het Nederlands, Afdeling MarCom, stafmedewerker participatie (traject jeugd)</p>	<p>Jaarlijks</p>
---	--	---	------------------

<p><i>kunnen die dag gratis proeven van een activiteitsaanbod van de deelnemende organisaties.</i></p> <p><i>In 2014 willen we inzetten op een toegankelijkheidsstraject met het reguliere jeugdwerk.</i></p> <p>De bibliotheek heeft een aanbod materialen en activiteiten die het inburgeringsproces van anderstaligen mee ondersteunt.</p>	<p>Werkingskost: 4.000 euro</p> <p>Personeelskost: 1%</p>	<p>stedelijke bibliotheek</p>	<p>jaarlijks</p>
<p>3.17 Initiatieven van het cultuurcentrum rond taalstimulering: via het artistiek aanbod voor scholen en families wordt taalgevoeligheid bij kinderen op creatieve manier gestimuleerd. Via projecten als Bijt in Mechelen probeert het cultuurcentrum op een actieve manier anderstaligen bij haar werking en aanbod te betrekken</p>	<p>Werkingskost: AGB MAC</p> <p>Personeelskost: nog te bepalen</p>	<p>Cultuurcentrum</p>	<p>jaarlijks</p>
Actiepunt	Financiële gevolgen (werkings- en personeelskost en stad)	Uitvoering	
4. We zetten in op taalpromotie			
<p>4.1 Nieuwe inwoners wegwijs maken in het aanbod Nederlands (NT2, leer-en oefenkansen Nederlands) aan de hand van een onthaalpakket</p>	<p>Werkingskost: <i>nog te bepalen</i></p> <p>Personeelskost: <i>nog te bepalen</i></p>	<p>Afdeling MarCom</p>	<p>In voorbereiding</p>
<p>4.2 Taalactieplan bekend maken bij anderstalige en</p>	<p>Werkingskost: NVT</p> <p>Personeelskost: 6 uur</p>	<p>Afdeling MarCom</p>	<p>2014</p>

Nederlandstalige Mechelaars			
4.3 Taalpromotiecampagne Bourgeois lokaal vertalen en voluit op inzetten (werkingsjaar 2014).	Werkingskost: NVT Personeelskost: nog te bepalen	Huis van het Nederlands i.s.m. stafcel Samenleving - diversiteit	2014 (onder voorbehoud)
4.4 De stad Mechelen stelt een overzicht van het aanbod Nederlands (NT2, leer-en oefenkansen Nederlands) in Mechelen ter beschikking op haar website	Werkingskost: NVT Personeelskost: 6 uur	stafcel Samenleving – diversiteit, Dienst Onderwijsondersteuning, MarCom	jaarlijks
4.5 Samenwerking opstarten met middenveld om het aanbod Nederlands (NT2, leer-en oefenkansen Nederlands) bekend te maken	Werkingskost: NVT Personeelskost: 10 uur	stafcel Samenleving – diversiteit, Dienst Onderwijsondersteuning	jaarlijks

BESLUIT

Voor het werkingsjaar 2014 is er een budget van 8.900 euro ter beschikking (nummer raming: 2014002340) om aan te wenden voor de uitvoering van de taalacties 3.2. (uitbreiding boekbaby's) en 3.3. (ondersteuningsaanbod professionele kinderverzorgers). Deze twee acties zijn nieuwe acties die in 2014 zullen gerealiseerd worden in het kader van het taalactieplan.

Het totale werkingsbudget dat reeds werd toegewezen aan de taalacties die zijn opgenomen in het voorliggend taalactieplan bedraagt: **1.362.865 euro**.

OPMERKING: Het grootste deel van het totaal budget heeft betrekking op de samenwerkingsovereenkomsten met de EVA-P kinder- en tienerwerkingen Mechelen en ROJM vzw. Dit geeft een vertekend beeld. Uiteraard gaat maar een klein percentage van deze middelen naar acties die de kennis van de Nederlandse taal bevorderen.

Naast de bestaande en lopende taalacties zijn er –in overleg met de verschillende stadsdiensten- ook verschillende nieuwe taalacties opgenomen in het taalactieplan. In een volgende fase van de uitvoering van het taalactieplan zullen de personeels- en werkingskosten die nodig zijn voor de uitvoering van deze nieuwe acties in kaart gebracht worden in samenwerking met de betrokken diensten en organisaties. Indien voor de uitvoering van deze nieuwe acties extra budget nodig is, zullen deze acties (samen met vooropgestelde timing) opnieuw aan het schepencollege voorgelegd worden ter goedkeuring.